

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

Τὸ τελευταῖον σύγγραμμα τοῦ
Βράϊλα περὶ ψυχῆς καὶ Θεοῦ.

(ὑπὸ Α. Διομήδους Κυριακοῦ)

(Συνέχ. καὶ τέλος. Ἰδε προηγ. φύλλον)

Περὶ τῆς δημιουργίας τοῦ
κόσμου λαλῶν ὁ συγγραφεὺς λέ-
γει, κατὰ Πλάτωνα καὶ τὴν Γραφὴν,
ὅτι αὕτη εἶναι ἔργον τῆς ἀγαθότητος
τοῦ Θεοῦ. « Ἡ ποίησις τοῦ κόσμου
εἶναι δῶρον καὶ τρόπον τινὰ ὑπερεκ-
χείλισμα τῆς τοῦ Θεοῦ ἀγαθότητος. »
Εἶναι δὲ ὁ κόσμος πεπερασμένον τι
καὶ ἀτελές, διότι δύο ἄπειρα δὲν δύ-
νανται νὰ συνυπάρχωσιν. Ὁ Βράϊ-
λας καταπολεμεῖ τοὺς παραδεχομέ-
νους τὴν ὕλην ὡς προϋπάρξασαν τῆς
δημιουργίας τοῦ κόσμου· διότι ἡ ὕ-
λη δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ᾔῃ αἰτία
ἑαυτῆς. Ὁμοίως προσβάλλει καὶ τοὺς

κόσμον καὶ τὸν Θεόν. Ἀφοῦ δὲ εἶναι ^{τε} πανάγαθος, ἡ δημιουργία δύναται νὰ ᾔῃ εἰμὴ ἔργον ἀγαθόν, ἐὰν δὲ ὑπάρχη τι κακὸν ἐν αὐτῇ, τοῦτο εἶναι ἄφευκτος συνέπεια τῆς πεπερασμένης καὶ ἀτελοῦς φύσεως τῶν πλασμάτων, χρησιμεύει δὲ καὶ αὐτὸ δυνάμει τῆς τὰ πάντα σοφῶς διεπούσης θείας προνοίας ὡς ἀφορμὴ καὶ μέσον μείζονος ἀγαθοῦ. Ἀφοῦ πάνταχοῦ καὶ ἐν πᾶσι φανεροῦται σκοπιμότης καὶ σοφία, ἡ ὑπαρξὶς τοῦ κακοῦ ἐν τῷ κόσμῳ πρέπει νὰ χρησιμεύῃ εἰς τὸ ἀγαθόν. Ὡς πρὸς τὰ κακὰ ἰδίως, τὰ ἐκ τῶν ἀνθρώπων πηγάζοντα, παρατηρεῖ ὁ συγγραφεὺς, ὅτι ταῦτα ἔχουσιν ὡς αἰτίαν τὴν κατὰχρησιν τῆς ἐλευθέρας θελήσεως, τοῦ ὑψίστου τούτου δώρου, δι' οὗ ἐπρόικισεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον. Πᾶσα ἡ ἠθικὴ ἀξία τοῦ ἀνθρώπου στη-

Ἐλευθέρα δὲ ἡ θέλησις δὲν θά ᾔτο, ἔάν ᾔτο ἀδύνατος ἡ κατὰχρησις αὐτῆς. Ἐν τούτοις, ὡς ἐρρήθη καὶ ἀνωτέρω, καὶ αὐτὰ τὰ κακὰ χρησιμοποιεῖ ἡ θεία πρόνοια πρὸς ὠφέλειαν τῶν ἀνθρώπων. Πλεῖσται ἀρεταὶ δὲν γεννῶνται καὶ δὲν ἐξασκοῦνται ἔνεκα τοῦ κακοῦ; Ἡ γενναιοτής, ἡ φρόνησις, ἡ ἀνδρεία, ἡ μεγαλοψυχία, ἡ ὑπομονή, ἡ καρτερία, ἡ ἀφοσίωσις, ἡ πραότης, ἡ ἀμνησικακία, ἡ ἀνεξικακία, ἡ μακροθυμία δὲν προκαλοῦνται ἐκ τῆς πάλης πρὸς τοὺς κακοὺς, τὴν κακίαν καὶ τὴν δυστυχίαν;

Αἱ τελευταῖαι ἐπιστολαὶ πραγματεύονται περὶ τῆς Ἀθανασίας τῆς ψυχῆς καὶ τῆς μελλούσης ζωῆς. Ὁ συγγραφεὺς ὁμιλῶν περὶ θανάτου ὑφοῦται εἰς ἀληθῆ εὐγλωττίαν. «Ὁ θάνατος», λέγει, «ἐρχεται αἰφνιδίως ὡς νυκτερινὸς κλέπτης, ἡ μᾶς προαναγγέλλει διὰ μυρίων βασάνων τὴν ἔλευσίν του. Ἀναβαίνομεν πλήρεις ἐλπίδων κατὰ τὴν νεότητα τὴν ἀνθοστόλιστον κλιτὺν τοῦ ὄρους τῆς ζωῆς, ἀλλ' ἅμα φθάσωμεν κατὰ τὴν ὥριμον ἡλικίαν εἰς τὴν κορυφὴν αὐτοῦ, ἐκτείνεται παγερὰ πρὸ τῶν ποδῶν μας ἡ ἄλλη κλιτὺς τοῦ ὄρους, ἡ κλιτὺς τοῦ γήρατος, καὶ ἐν τῷ βάθει αὐτῆς βλέπομεν τὸ σκοτεινὸν βάραθρον τοῦ μηδενός, ὅπερ μᾶς προσμένει ἀναπορεύκτως.» Ἀλλὰ τὸ μηδὲν τοῦτο, παρατηρεῖ ὁ συγγραφεὺς, ἔχει δύναμιν μόνον ἐπὶ

στρέψη τὴν ψυχὴν. Ἡ ψυχὴ εἰς ἀθάνατος. Διότι τί εἶναι ὁ θάνατος; Ἀποσύνθεσις. Ἡ ψυχὴ ἀρὰ ὡς ἀμείρης καὶ ἀσύνθετος δὲν δύναται νὰ προσβληθῇ ὑπ' αὐτοῦ. Ἡ ψυχὴ ἀρχεται ἐν τῷ βίῳ τούτῳ τῆς ζωῆς καὶ ἐνεργείας αὐτῆς. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ψυχὴ τείνει εἰς τὸ ἄπειρον καὶ τέλειον, καὶ τοῦτο ὁ παρῶν κόσμος δὲν εἶναι ἱκανὸς νὰ παράσχῃ, πρέπει καὶ διὰ τοῦτο κατὰ λογικὴν ἀνάγκην νὰ ὑπάρχῃ ἄλλη ζωὴ μελλούσα, ἐν ᾗ οἱ πρὸς τὸ ἄπειρον ποδοὶ τῆς ψυχῆς νὰ πληρωθῶσι. Τοῦτο ἀπαιτεῖ ἀναγκαίως ἡ πανσοφία τοῦ Θεοῦ, ἥτις δὲν δύναται νὰ δώσῃ τάσεις εἰς τὰ πλάσματα τῆς ἀνεκπληρώτου μενούσης Ἀρχῆς τέρου καὶ ἡ ἡθικὴ τάξις, ἥτις δὲ συμπληροῦται ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ διότι οὔτε ἡ ἀρετὴ πάντοτε λαμβάνει τὴν ὀρειλομένην αὐτῇ ἀμοιβήν, οὔτε ἡ κακία τὴν δικαίαν τιμωρίαν, ὁπαιτεῖ τὴν ὑπαρξίν ἄλλης ζωῆς, καθὼς ἐδίδαξε καὶ ὁ Κάντιος. Τότε εὐλογοὶ ἐφάνησαν ἀπ' ἀρχῆς αἱ σκῆψεις αὗται τοῖς ἀνθρώποις, τότε φανερά ὑπῆρξεν ἡ ἀλήθεια αὕτη· κοινῶ νῶ, τῷ ἀπηλλαγμένῳ πάντοτε συστηματικῆς προλήψεως, ὥστε π' ἀρχῆς οἱ λαοὶ πάντες, εἰς ἀνδρηγορησκειαν καὶ ἂν ἐπρέσβευσαν, ἐπιστευσαν εἰς τὴν μέλλουσαν ζωὴν. μοίως δὲ καὶ οἱ κράτιστοι τῶν ρωμαίων παρεδέχθησαν τὸ δόγμα τῆς θανάσιος, καὶ Πυθαγόρας καὶ Σ

ης καὶ Καρτέσιος καὶ Λεϊβνίτιος καὶ Κάντιος. Δὲν εἶναι δυνατόν νάπα-
τῶνται τὸ ἀνθρώπινον γένος ὁλόκλη-
ρον, πᾶσαι αἱ ὀρησκεῖαι καὶ οἱ ἐξο-
χώτατοι τῶν φιλοσόφων τοῦ κόσμου.
Ἐν τέλει διαγράφει ὁ Βράϊλας συν-
τόμως τὰ καθήκοντα τοῦ ἀν-
θρώπου καὶ θέτει ὡς βάσεις τῆς ἠθι-
κῆς τὰς ἀρχὰς τῆς εὐσεβείας, τῆς δι-
καισύνης καὶ τῆς φιλάνθρωπίας.

Τοιοῦτον εἶναι τὸ περιεχόμενον τοῦ
σπουδαίου τούτου συγγράμματος τοῦ
σοφοῦ Βράϊλα, οὗ τὸν θάνατον ἐθρή-
νησεν ἅπανα ἡ Ἑλλάς. Ἐδώκαμεν
συντομωτάτην περίληψιν αὐτοῦ ἀ-
πλῶς ἵνα δεῖξωμεν περὶ πόσων σπου-
δαίων ζητημάτων πραγματεύεται,
καὶ στρέψωμεν τὴν προσοχὴν τῶν
φιλομαθῶν καὶ φιλαναγνωστῶν εἰς
αὐτό. Ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ ἐνοῦται
ἀρμονικῶς εὐσέβεια ἀκραιφνεστάτη
καὶ φιλοσοφικὴ βαθύτης, τοῦτο δ' ἐ-
πιβεβαιοῦ τοὺς λόγους τοῦ μεγάλου
Βάκωνος, ὅτι ἡ φιλοσοφία ἐπιπολαίως
σπουδαζομένη ἀπομακρύνει ἀπὸ τοῦ
Θεοῦ, πελεῖως δὲ κατανοουμένη
ὁδηγεῖ εἰς τὸν Θεόν. Πράγματι ὁ
Βράϊλας, ἐνῶ πανταχοῦ ἐν τῷ
συγγράμματι αὐτοῦ ὁμιλεῖ ὡς φι-
λόσοφος, καὶ πανταχοῦ ψυχολογεῖ
καὶ συλλογίζεται, καὶ μέθοδός του
εἶναι ὁ συλλογισμὸς καὶ ἡ ἐπα-
γωγὴ, ὁμιλεῖ ἐν τούτοις ὡς χρι-
στιανὸς θεολόγος. Τὰ φιλοσοφικὰ συμ-
περάσματα αὐτοῦ εἶναι ἐν πλήρει

ματὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ περὶ Θεοῦ,
δημιουργίας τοῦ κόσμου, ἀνθρωπίνης
ψυχῆς καὶ μελλούσης ζωῆς. Φιλοσο-
φία καὶ Χριστιανισμὸς ἀποδεικνύον-
ται εὖτω κατὰ τὰς βάσεις αὐτῶν
πληρέστατα συμφωνοῦντα ἀλλήλοις.
Ἡ ἐντύπωσις αὕτη, ἣν καταλείπει
τῷ ἀναγνώστῃ ἡ μελέτη τοῦ βιβλίου,
εἶναι προσφορωτάτη, ἵνα στηρίξῃ
αὐτὸν εἰς τὴν εὐσέβειαν καὶ τὴν ἠθι-
κὴν, καὶ σώσῃ αὐτὸν ἀπὸ τοῦ θαρά-
θρου τοῦ ὕλισμοῦ καὶ τῆς ἀθείας. Καὶ
οὗτος ἦτο, ὡς γωστὸν, ὁ σκοπὸς τοῦ
βιβλίου. Ὁ ἀναγνώστης πείθεται ἀ-
κραδάντως, ὅτι ὅσα ἐκ παιδικῆς ἡλι-
κίας ἔμαθε παρὰ τῆς ὀρησκεῖας περὶ
Θεοῦ, ψυχῆς, μελλούσης ζωῆς καὶ
καθηκόντων, δὲν εἶναι αὐθαίρετοι καὶ
πεπαλαιωμένοι προλήψεις, ἀλλὰ
στηρίζονται εἰς τὸν ὀρθὸν λόγον, διδά-
σκονται καὶ ὑπὸ πάσης ὑγιοῦς φιλο-
σοφίας καὶ ἐκηρύχθησαν ὡς ἀλήθειαι
ἀναντίρρητοι ὑπὸ τῶν μεγίστων νόων
τοῦ κόσμου. Τοῦτο πρέπει νὰ γίνῃ
πεποίθησις παντὸς Ἑλλήνος νέου.
Καὶ ὁ τύπος δὲ τοῦ βιβλίου τοῦ Βρά-
ϊλα καθ' ἡμᾶς ἐπέτυχεν. Αἱ ἐπιστο-
λαὶ εἶναι λίαν τεχνικῶς πεφιλοπονη-
μένα. Ὁ Εὐγένιος διατηρεῖ πάντοτε
τὸν ἴδιον χαρακτῆρα, καὶ μένει ἀ-
π' ἀρχῆς μέχρι τέλους ὁ αὐτὸς, νέος
ἀπορῶν μὲν καὶ ἀμφιβάλλων, ἀλ-
λ' ἀγαθὸς καὶ φίλος εἰλικρινῆς τῆς
ἀληθείας. Καὶ ὁ Φιλόθεος ὁμιλεῖ
πάντοτε μετὰ τοῦ αὐτοῦ ἀνδραγαθίου

σοφία καὶ ἡ ἡλικία παρέχουσιν αὐτῷ. Καὶ ἡ γλῶσσα δὲ τοῦ βιβλίου εἶναι φυσικὴ, ἀφελὴς καὶ ρέουσα. Διὰ πάντα ταῦτα θεωροῦμεν εὐτύχημα, ὅτι ἡ πενιχρὰ ἡμῶν φιλολογία ἀπέκτησε τοιοῦτο σύγγραμμα, συνιστῶμεν δὲ τοῦτο θερμότατα εἰς τοὺς νέους, μάλιστα τοὺς ζητοῦντας τὴν ἀληθειαν καὶ ποθοῦντας νὰ σχηματίσωσιν ὀρθὰς καὶ στερεὰς πεποιθήσεις περὶ τῶν μεγάλων ἀληθειῶν περὶ Θεοῦ καὶ ψυχῆς, τῶν βάσεων τῆς εὐσεβείας καὶ τῆς ἠθικῆς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Φεβρουαρίου 1885.

(Ἐκ τοῦ Αἰῶνος)

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ

Ἰδιωτικὸς βίος τῶν ἀρχαίων

Ἑλλήνων (Συνέχ.)

Περὶ τῆς πρὸς ἀλλήλους ἀγάπης

καὶ σχέσεως τῶν συζύγων.

Ἐπὶ τῆς Ὀμηρικῆς ἐποχῆς ἡ μεταξὺ τῶν συζύγων ἀγάπη καὶ ὁμοφροσύνη ἦτο μέγιστη· διότι καὶ ὁ ἄνὴρ λίαν ἠγάπα καὶ ἐτίμα τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα, καὶ ἡ γυνὴ τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα, τὸν ὅποιον καὶ ὡς ἐπέχοντα πολλάκις ἀπέναντι αὐτῆς θέσιν καὶ πατρὸς καὶ μητρὸς καὶ ἀδελφοῦ ἐθεώρει. Τοῦτο δὲ γίνεται δῆλον καὶ ἐκ τῶν ἐξῆς λόγων τῆς Ἀνδρομά-

Ἔκτορ, ἀτὰρ σὺ μοὶ ἔσσι πατὴρ καὶ
πότνια μήτηρ
ἡδὲ κασίγνητος, σὺ δὲ μοι θυλέρως
παρακρίσεις.

καὶ ἐκ τῆς διαγωγῆς τῆς Πηνελόπης, ἥτις ἐπὶ εἰκοσθετίαν ἀναμείναντα τὸν ποθητὸν σύζυγον αὐτῆς· Ὀδυσσεύα, ὅτε ἐπὶ τέλους εὖτος ἐπανῆλθε, μετὰ μέγιστης χαρᾶς ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ χύνουσα ἄφθονα δάκρυα χαρᾶς. Ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς ἀφ' ἐτέρου τοσαύτην πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἀγάπην ἠσθάνετο, ὥστε οὔτε τὸ κάλλος τῆς Καλυψοῦς, οὔτε αἱ τέρψεις καὶ ἡδοναί, τὰς ὁποίας αὕτη παρείχεν αὐτῷ, οὔτε καὶ αὕτῃ ἡ ἀθανασία, τὴν ὁποίαν ὑπέσχετο νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸν, ἠδυνήθησαν νὰ τὸν ἀποτρέψωσιν ἀπὸ τῆς ἐπιθυμίας τοῦ νὰ ἐπανίδῃ τὴν πατρίδα καὶ τὴν σύζυγον αὐτοῦ.

Ἄλλ' ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις ἡ μεταξὺ τῶν συζύγων σχέσις ὑπέστη ἀλλοίωσιν τινα· διότι βαθμηδὸν ὁ ἄνὴρ ἀνέλαβεν ὑπεροχὴν καὶ δεσποτεῖαν ἐπὶ τῆς γυναικὸς, ὥστε ἡ γυνὴ ὑπεχρεοῦτο νὰ ὑπακούῃ εἰς τὸν ἄνδρα ὡς ἄρχοντα καὶ κύριον αὐτῆς. Ἐκ τούτου δὲ ἐπεβλήθη εἰς τὰς γυναῖκας, καὶ μάλιστα ἐν Ἀθήναις, καὶ αὐστηρὸς περιορισμός. Δὲν ἦτο δηλαδὴ ἐπιτετραμμένον εἰς αὐτὰς νὰ ἐξέρχωνται τῶν οἰκιῶν, εἰ μὴ σπανίως, ἀλλὰ καὶ τότε μετὰ μιᾶς θεραπείδος, οὐδὲ νὰ φαίνωνται εἰς ξένους ἄνδρας. Ἰδιαιτέροι δὲ ἄρχοντες, γυναικο-

τήρησιν τῆς διαγωγῆς τῶν γυναικῶν. Ἐν τούτοις καὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἐπεκράτει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μεταξὺ τῶν συζύγων φιλία καὶ ἀγάπη ἐγκάρδιος καὶ ἐν χαρᾷ καὶ εὐφροσύνῃ διηγόν ἀνὴρ σῶφρων μετὰ γυναικὸς σῶφρονος. Τὴν σῶφρονα δὲ γυναῖκα ἐτίμων καὶ ἐσέβοντο καὶ οἱ ἄλλοι ἄνδρες, εὐλαβούμενοι νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτῆς, ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ συζύγου τῆς.

Ἀντίθετος ὁμῶς τῆς σεμνῆς ταύτης καὶ συνεσταλμένης ἀγωγῆς τῶν ἐν Ἀθήναις καὶ ἄλλαις Ἰωνικαῖς πόλεσι γυναικῶν ἦτο ἡ ὑπὲρ τὸ μέτρον ἐλευθέριος καὶ ἄνετος ἀγωγή τῶν Σπαρτιατίδων, αἱ ὁποῖαι καὶ γυμναὶ ἠγωνίζοντο μετὰ τῶν ἀνδρῶν καὶ ὡς φαίνομεν ἡρίδες ὑπὸ τοῦ Ἀριστοφάνους διεφημίσθησαν. Ἀλλ' ἐν τούτοις καὶ ἐν Σπάρτῃ αὐστηρὰ σωφροσύνη ἐπεκράτει· καὶ αἱ Λάκαιναι περιβόητοι κατέστησαν ἐπὶ τῇ γενναιοφροσύνῃ αὐτῶν καὶ τῇ τιμῇ, ἧς ἀπήλαυον παρὰ τῶν ἀνδρῶν, καὶ μάλιστα ὡς μητέρες.

Εἶναι ἀληθές, ὅτι καὶ ἡ ἀκολασία καὶ μοιχεῖα ἐν ταῖς πλείσταις Ἑλληνικαῖς πόλεσιν ἐπεκράτει καὶ μάλιστα κατὰ τοὺς χρόνους τῆς ἠθικῆς διαφθορᾶς τῶν Ἑλλήνων· ἀλλ' οἱ νόμοι αὐστηρότατα ἐκόλαζον καὶ τὸν μοιχὸν καὶ τὴν μοιχαλίδα καὶ τοὺς εἰς τὴν διαφθορὰν τιμίων γυναικῶν καὶ θυγατέρων συνεργοῦντας, εἵτινες

ἐκαλεῦντο προαγωγοί. Ἐν εἰδος τιμωρίας ἐπιβαλλομένης εἰς τὴν μοιχαλίδα ἦτο καὶ τὸ νὰ ἀναβιδάζωσιν αὐτὴν ἐπὶ ὄνου καὶ περιάγωσι κύκλῳ περὶ τὴν πόλιν. Ἡ τὴν τιμωρίαν δὲ ταύτην ὑφισταμένη προσηγορεύετο ὁ νόμος, καὶ διετέλει τοῦ λοιποῦ ἄτιμος.

Μεγάλη καταισχὺνὴ ἔθεωρεῖτο ἡ τῶν συζύγων διάζευξις, πρὸ πάντων ἐν Σπάρτῃ, ἐνθα καὶ σπανιώτατα ἐγίνετο χωρισμὸς τῶν συζύγων. Ἐν Ἀθήναις δὲ διὰ τὰ πολλὰ τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν ἐλαττώματα ὑπῆρχε συχνότερα καὶ ἡ διάζευξις· καὶ ἀποπέμπῃ μὲν ἡ ἀποπέμπειν ἐλέγετο, ὅταν ἐπεζητεῖτο ὑπὸ τοῦ ἀνδρός, ἀπολείπειν δὲ ἡ ἀπολείπειν, ὅταν ὑπὸ τῆς γυναικός. Ὁ ἀποπέμπων τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ὑπεχρεοῦτο νὰ ἐπιστρέψῃ πρὸς αὐτὴν καὶ τὴν προῖκα· ἡ δὲ ἀπολείπουσα τὸν ἄνδρα γυνὴ ὤφειλε νὰ ἐγκαλέσῃ τὸν ἄνδρα αὐτῆς πρὸς τὸν ἀρμόδιον ἄρχοντα καὶ νὰ ἀποδείξῃ τὸ ἔγκλημα αὐτοῦ, ἵνα καταστῇ ἡ διάζευξις αὐτῆς νόμιμος.

Θ. Γ.

ΦΥΣΙΚΑ

Περὶ τῆς ὕλης.

Ἐπειδὴ, πραγματευόμενοι περὶ τῶν τῆς Ἀστρονομίας, ἔχομεν σκοπὸν νὰ γράψωμεν κατ' ἀρχὰς περὶ ζητήματος

ἐνδιαφέροντος τὸν ἄνθρωπον διὰ τὴν σπουδαιότητά του καὶ λίαν τερπνοῦ, δηλ. περὶ τοῦ πῶς ἐσχηματίσθη ὁ κόσμος, τ. ἔ. ὁ ἥλιος, ἡ γῆ, ἡ σελήνη καὶ ἐν γένει πάντα τὰ οὐράνια σώματα, εἶνε ἀνάγκη νὰ εἰπώμεν προηγουμένως ὀλίγα τινα περὶ τῆς ὕλης καὶ περὶ τῶν δυνάμεων αὐτῆς, διὰ τῆς ἐνέργειας τῶν ὁποίων ἐμορφώθησαν οἱ ἀπείραριθιοι κόσμοι τοῦ οὐρανοῦ.

Τί λέγεται ὕλη; Πολλάκις ἀκούομεν καὶ λέγομεν τὴν λέξιν ταύτην, δὲν παρουσιάζεται ὅμως ἀνάγκη νὰ εἰπώμεν τί ἐννοοῦμεν μὲ αὐτὴν, διότι σχεδὸν πάντες γνωρίζομεν τί σημαίνει· δὲν πρόκειται δὲ βεβαίως περὶ τῶν μερικῶν σημασιῶν τῆς λέξεως ὕλης, ἀλλὰ περὶ τῆς γενικῆς ἐκείνης σημασίας, εἰς τὴν ὁποίαν παραλαμβάνεται προκειμένου περὶ τοῦ κόσμου ἐν γένει καὶ τῆς δημιουργίας αὐτοῦ. Τώρα ὅμως, ὅτε θὰ εἰπώμεν περὶ τῆς μορφώσεως τῆς ὕλης, δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς περιττολογία ὁ ὁρισμὸς τῆς λέξεως:

“Ὅλη ἡ οὐσία, ἀπὸ τὴν ὁποίαν σύγκειται ὁ ἡμέτερος πλανήτης, ἡ γῆ, δηλ. τὸ χῶμα, οἱ λίθοι καὶ τὰ μέταλλα, ὁ ἀῆρ, τὰ ζῶα καὶ τὰ φυτὰ, κτλ. καθὼς καὶ ἡ οὐσία πάντων τῶν ἄλλων οὐρανίων σωμάτων καὶ αὐτὴ ἡ τοῦ αἰθέρος, περὶ τοῦ ὁποίου ἐν τῷ προηγουμένῳ τεύχει εἰπόμεν, περιλαμβάνεται ὑπὸ τὸ ὄνομα ὕλη. Ἐν ὀλίγαις λέξεσιν ὕλη λέγεται αὐτὸ τὸ συστατικὸν τῆς φύσεως, τοῦ σύμπαντος

κόσμου, ὁ ὁποῖος ὑποπίπτει εἰς τὰς αἰσθητοὺς μας ἢ δύναται νὰ ὑποπίπτῃ αἰρομένων τῶν φυσικῶν καλυμμάτων. Ἀλλὰ μήπως, θέλοντες νὰ ἐρίσωμεν τὴν ὕλην, εἰπώμεν τί λέγεται φύσις; Οὐχί· διότι μὲ τὴν λέξιν φύσις ἐννοοῦμεν τὴν ὕλην μεμορφωμένην ὡς ὑπάρχει καὶ μορφουμένην ἥτοι μεταβαλλομένην ὑπὸ τὴν ἐέργειαν τῶν δυνάμεων τῆς, ἐνῶ λέγοντες ὕλην ἐννοοῦμεν αὐτὴν τὴν οὐσίαν τῆς φύσεως μόνον.

Ἐκ τῆς ὕλης λοιπὸν ταύτης ἐσχηματίσθησαν καὶ σχηματίζονται βεβαίως πάντα τὰ οὐράνια σώματα καὶ τὰ ἐπ’ αὐτῶν, καθὼς καὶ ἡ γῆ καὶ πάντα τὰ ἐπ’ αὐτῆς καὶ ἐν αὐτῇ φυσικὰ ἀντικείμενα ἢ σώματα.

Ἀλλ’ εἶνε ἀνάγκη νὰ εἰπώμεν καὶ περὶ τῆς διαιρέσεως τῶν σωμάτων τούτων καὶ τῶν μερῶν αὐτῶν, διὰ νὰ ἐννοήσωμεν κατόπιν πῶς ἐσχηματίσθησαν ἢ σχηματίζονται.

Ἐκαστον σῶμα, ὁποῖονδήποτε, δύναμεθα νὰ διαιρέσωμεν εἰς μικρὰ μέρη, καὶ ἕκαστον τῶν μερῶν τούτων εἰς ἄλλα μικρότερα, καὶ ἕκαστον τούτων εἰς ἄλλα. Τοιοῦτοτρόπως θὰ καταντήσωμεν νὰ διαιρέσωμεν ἕκαστον σῶμα εἰς μικρότατα καὶ ἀόρατα καθ’ ἑαυτὰ μέρη, τὰ ὁποῖα δὲν δύναμεθα πλέον νὰ ὑποδιαιρέσωμεν. Τὰ μικρότατα ταῦτα μέρη, τὰ ὁποῖα φανταζόμεθα ὅτι ἔχουν σχῆμα σφαιρικόν, ὀνομάζονται μόνια ἢ ἄτομα. Ἐκαστον λοιπὸν σῶμα ἀποτελεῖται ἐκ τῆς ἐνώ-

σεως πολλῶν ἀτόμων ἢ μορίων· τὸ δὲ σύνολον τῶν ἀτόμων ἢ μορίων σώματος τινος ὀνομάζεται μᾶζα αὐτοῦ τοῦ σώματος.

Ἄλλ' ἐνταῦθα εἶνε ἀνάγκη νὰ χωρίσωμεν εἰς δύο τάξεις τὰ σώματα ὡς πρὸς τὰ μικρότατα αὐτῶν μέρη· καὶ νὰ διακρίνωμεν τὰ ὀνόματα ἄτομα καὶ μόρια. Ὅταν διαιρῶμεν τὰ σώματα, ἐννοεῖται ὅτι τὰ μέρη αὐτῶν εἶνε ὅμοια πρὸς ἀλλήλα καὶ πρὸς τὸ ὅλον. Εἶνε δυνατόν ὅμως σῶμά τι νὰ χωρίζεται εἰς μέρη διάφορα ἀλλήλων καὶ τοῦ ὅλου. Τὸ ὕδωρ π. χ. χωρίζουσιν οἱ χημικοὶ εἰς δύο σώματα διάφορα ἀλλήλων, εἰς τὸ ὀξυγόνον καὶ ὑδρογόνον, τὰ ὅποια εἶνε ἀέρια, δηλ. σώματα ὅμοια μὲ τὸν ἀέρα κατὰ τὴν κατάστασιν. Τὰ σώματα ταῦτα ὀνομάζονται σύνθετα καὶ τὰ πλεῖστα τῶν γνωστῶν σωμάτων εἶνε τοιαῦτα. Ὑπάρχουσι δὲ καὶ ἄλλα σώματα, τὰ ὅποια δὲν ἠδυνήθησαν μέχρι τοῦδε νὰ χωρίσωνται εἰς μέρη διάφορα, καὶ ταῦτα ὀνομάζονται ἀπλᾶ σώματα ἢ στοιχεῖα, π. χ. ὁ σίδηρος, ὁ ἄργυρος, ὁ χρυσὸς κτλ. Τούτων τεθέντων, μόρια μὲν ὀνομάζονται τὰ μικρότατα μέρη, εἰς τὰ ὅποια διαιρεῖται ὅποιονδήποτε σῶμα, καὶ εἶνε ὁμοειδῆ πρὸς τὸ ὅλον σῶμα, ἄτομα δὲ λέγονται τὰ μικρότατα μέρη τῶν ἀπλῶν σωμάτων ἢ στοιχείων. Τὰ μόρια λοιπὸν τῶν ἀπλῶν σωμάτων λέγονται καὶ ἄτομα, τὰ δὲ μόρια τῶν συνθέτων

ταὶ νὰ διαιρεθῶσιν εἰς ἄτομα.

Πάντα τὰ γνωστὰ μέχρι τοῦδε ἀπλᾶ σώματα ἢ στοιχεῖα εἶνε 64 τὸν ἀριθμόν· τὰ δὲ κυριώτερα ἐξ αὐτῶν εἶνε τὸ ὀξυγόνον, τὸ ὑδρογόνον καὶ τὸ ἄζωτον, ὁ ὑδράργυρος, ὁ ἀνθραξ, τὸ θεῖον, ὁ σίδηρος, ὁ χαλκός, ὁ ἄργυρος, ὁ χρυσός, ὁ κασσίτερος, ὁ ψευδάργυρος, ὁ μόλυβδος, τὸ ἀργίλλιον, τὸ ἀπιδέστιον, ὁ φωσφόρος, τὸ μαγνήσιον, τὸ ἰώδιον, τὸ κάλιον, τὸ βρώμιον κτλ. Ἐκ τῶν στοιχείων λοιπὸν τούτων σύγκειται ἡ γῆ καὶ τὰ ἐπ' αὐτῆς καθώς καὶ πάντα τὰ οὐράνια σώματα καὶ ἐν γένει πᾶσα ἡ ὕλη τοῦ κόσμου.

Ἄς ἐξετάσωμεν τελευταῖον τὴν ὕλην καὶ ὑπὸ ἄλλην τινὰ ἔποψιν. Ἄν ἡ ὕλη ὑπῆρχεν ἐξ ἀρχῆς ἢ ὄχι, ἂν ἔλαβεν ὑπαρξιν ἀφ' ἑαυτῆς ἢ ὄχι, περὶ τούτου δὲν πρόκειται ἐνταῦθα νὰ γείνη λόγος, καθ' ὅτι δὲν ἀνήκει εἰς τὴν φυσικὴν ἐπιστήμην, ἀλλ' εἰς τὴν φιλοσοφίαν· ἀλλὰ θὰ κάμωμεν ἄλλην τινὰ σπουδαίαν παρατήρησιν ἐπὶ τῆς ὕλης. Ὅταν ὁ ἄνθρωπος ἢ ζῷόν τι παύσῃ τοῦ ζῆν καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ διαλυθῇ, τί γίνεται ἡ ὕλη ἐκείνη; Ἀφανίζεται καὶ παύει τοῦ νὰ ὑπάρχῃ; Οὐχὶ βεβαίως. Τὸ σῶμα ἀποσυντίθεται εἰς τὰ μόρια, ἐξ ὧν συνέκειτο, καὶ τὰ μόρια ταῦτα διασκορπίζονται εἰς τὴν λοιπὴν ὕλην τῆς γῆς. Τὸ αὐτὸ δὲ συμβαίνει καὶ εἰς τὰ φυτά. Καὶ τὰ φυτὰ ἀποθνήσκουσιν, ἀλλ' ἡ ὕλη αὐτῶν δὲν ἐξαλείφεται ἐκ τοῦ κόσμου,

λύεται ἐν τῇ γῇ. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ κατὰ τὴν καύσιν τῶν ξύλων, τῶν κηρίων, τὴν ἐξάτμισιν τοῦ ὕδατος κτλ. Ἐνῶ δὲ ἀφ' ἐνὸς τὰ σώματα διαλύονται εἰς τὰ μέρη τῶν, ἀφ' ἐτέρου σχηματίζονται ἐκ τῶν ἐν τῇ γῇ μορίων ἄλλα σώματα, τὰ ὅποια καὶ αὐτὰ κατόπιν τὴν αὐτὴν θὰ ὑποστῶσι τύχην. Τοιουτοτρόπως συμβαίνει καὶ εἰς πάντα τὰ οὐράνια σώματα, εἰς τὰ ὅποια ὅμως ἐπαισθητὴ ἀλλοιώσις ἐπέρχεται, διὰ τὸν μέγαν ὄγκον αὐτῶν, κατὰ μεγάλας περιόδους ἐτῶν. Πάντα λοιπὸν τὰ σώματα ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ὑπόκεινται εἰς φθορὰν καὶ πάντοτε γεννῶνται νέα σώματα, καὶ ἡ ὕλη τοιουτοτρόπως εὐρίσκεται εἰς ἀένναον κίνησιν καὶ μετασχηματισμὸν ὑπὸ τὴν ἐνέργειαν τῶν ἐν αὐτῇ φυσικῶν δυνάμεων, χωρὶς νὰ αὐξάνῃ καὶ χωρὶς νὰ ἐλαττοῦται.

I. II.

ΠΛΟΥΤΟΛΟΓΙΚΑ Ἡ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΟΥ ΑΠΟΔΙΚΟΥ ΡΙΧΑΡΔΟΥ ΠΑΡΑ BENIAMIN ΦΡΑΓΚΛΙΝΟΥ.

Η'.

Ἡ νεότης καὶ ἡ εὐπραγία εἶναι
βραχυχρόνιοι.

Τὸν πόντον τοῦτον νομίζετε ὅτι

σως, ὅτι εὐπορεῖτε, καὶ ὅτι ἡ εὐπορία αὕτη σᾶς ἐπιτρέπει ἵνα θεραπεύσῃτε ἀτιμωρητὶ οἰανδήποτε ἰδιοτροπίαν ὑμῶν. Ἀλλὰ μᾶλλον θησαυρίζετε διὰ τὸν χρόνον τοῦ Γήρατος καὶ τῆς Ἀνάγκης. Ὁ ἥλιος τῆς πρωίας δὲν φωτίζει ἐξίσου ἐφ' ἀπάσης τῆς ἡμέρας· τὰ νέφη συχνὰ σκοτίζουν αὐτόν.

Τὸ μὲν κέρδος εἶναι ἀδέβαιον καὶ παροδικόν, ἡ δὲ δαπάνη ἄφρευκτος καὶ συνεχής. Δαπανῶμεν ὀλιγώτερον κτίζοντες δύο ἐστίας, ἢ συντηροῦντες τὸ πῦρ εἰς μίαν μόνην, λέγει ὁ Ριχάρδος. Ὅθεν κάλλιον νὰ κοιμηθῇτε ἀνευ δείπνου, παρὰ νὰ ἐξυπνήσῃτε διφειλέται.

Κερδαίνετε ὅ,τι δύνασθε, καὶ οἰκονομεῖτε καλῶς τὰ κέρδη· τοῦτο εἶναι τὸ ἀπόρρητον τοῦ μετατρέπειν τὸν μόλυβδον εἰς χρυσόν· οὗτος εἶναι ὁ φιλοσοφικὸς λίθος, τὸν ὅποιον ὅταν ἀποκτήσῃτε, θέλουσι παύσει τὰ παράπονα ὑμῶν κατὰ τῆς χαλεπότητος τῶν καιρῶν καὶ κατὰ τῆς δυσκόλου ἀποτίσεως τῶν φόρων.

Θ'.

Πρέπει νὰ ζητῶμεν τὰς εὐλογίας τοῦ οὐρανοῦ. Πρέπει νὰ συντρέχωμεν τοὺς μὴ λαχόντας αὐτάς. Νὰ ἐνωτιζώμεθα τὴν πείραν, τὰς ὠφελίμους συμβουλάς καὶ τὸν ὀρθὸν λόγον.

Τὰ μέχρι τοῦδε λεχθέντα, φίλοι

μου, εἶναι διδασκαλία τοῦ ὁρθοῦ λόγου καὶ τῆς φρονήσεως. Ἐν τούτοις μὴ ἐμπιστεύεσθε μόνον εἰς τὴν Ἑργασίαν, τὴν Ἑγκράτειαν καὶ τὴν Οἰκονομίαν· ἀληθῶς εἶναι ἐξοχοὶ ἀρεταὶ αὗται· ἀλλ' ἄνευ τῆς εὐλογίας τοῦ οὐρανοῦ εἶναι ἀνέφικτοι. Ζητεῖτε πάντοτε ἐν ταπεινώσει τὴν εὐλογίαν ταύτην· μὴ ἀναισθητεῖτε εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν μὴ λαχόντων τὴν εὐλογίαν αὐτήν· χορηγεῖτε αὐτοῖς τὰς ἀναγκαίας συμβουλὰς καὶ βοηθείας. Ἐνθυμήθητε, ὅτι ὁ Ἰωβ ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ ἐγένετο δυσπραγῆς, καὶ ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ εὗρε τὴν εὐπραγίαν αὐτοῦ.

Οὐδὲν πλέον προστίθῃμι. Τὰ μαθήματα τῆς σχολῆς τῆς πείρας πολλοῦ τιμῶνται, ἀλλὰ εἰς μόνην τὴν σχολὴν ταύτην οἱ ἄφρονες δύνανται νὰ διδαχθῶσι· σπανίως ὁμως ὥς ἐκ τῆς διαγωγῆς αὐτῶν ὠφελοῦνται· διότι, κατὰ τὸν Ῥιχάρδον, δυνάμεθα μὲν νὰ δώσωμεν καλὴν συμβουλήν, οὐχὶ ὁμως καὶ καλὴν διαγωγήν. Ἐν τούτοις, ἐνθυμεῖσθε καλῶς, ὅτι ὁ μὴ γνωρίζων τὴν ἀξίαν τῆς καλῆς συμβουλῆς, οὐδὲ τὴν ὠφέλιμον αὐτῆς συνδρομὴν δύναται τυχεῖν, καὶ ὅτι, ὁ μὴ ὑπακούων εἰς τὸν ὁρθὸν λόγον, ταχέως αἰσθάνεται τὰ ἀποτελέσματα τῆς παρακοῆς αὐτοῦ.

Διὰ τοῦ ἐπιλόγου τούτου ἐπεράτωσεν ὁ γέρων τὴν δημηγορίαν αὐτοῦ. Ἠκροάσθησαν, παρεδέχθησαν τοὺς λόγους αὐτοῦ, ἀλλ' ἐν τῷ ἅμα ἔπραξαν πᾶν τὸ ἐναντίον, ἀκριβῶς ὡς συμ-

βαίνει εἰς τὰς συνήθεις ἐκκλησιαστικὰς διδασχάς· διότι ὁ μὲν πλειστηριασμὸς ἤρχισεν, ἅπαντες δὲ ἐπλειστηρίασα ἀνοήτως.

Εἶδον ὁμως, ὅτι ὁ καλὸς καγαθὸς γέρων οὗτος πεφροντισμένως ἐσπούδασε τὸ μηνολόγιόν μου, καὶ διηρμήνευσεν ἄριστα πάντα ὅσα ἐν διαστήματι εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν εἶπον Αἱ παρ' αὐτοῦ ἀπαγγελθεῖσαι συχνὰ καὶ διάφοροι ῥήσεις συνεκίνησαν ἐπὶ τὸ ἡδονικώτερον τὴν κενοδοξίαν μου, ἂν καὶ δὲν ἠγνόουν, ὅτι, ἐν ἀπάσῃ ταύτῃ τῇ σοφίᾳ, οὐδὲ τὸ δέκατον μέρος ἀνήκει εἰς ἐμὲ, καὶ ὅτι ἐσταχυολόγησα τὴν σοφίαν ταύτην ἐν τῷ νῶ ἁπάντων τῶν αἰώνων καὶ ἁπάντων τῶν ἐθνῶν. Ἐν τούτοις ἀπεφάσισα νὰ ὠφεληθῶ ἐκ τῆς ἡχοῦς ταύτης, καὶ ἐνῶ σκοπὸν εἶχον ν' ἀγοράσω νέον ἔνδυμα, ἀπεφάσισα νὰ ἐπιδιορθώσω τὸ παλαιόν.

Φίλε ἀναγνώστα, εἰὰν δύνασαι νὰ μὲ μιμηθῇς, θέλεις κερδίσει ὅ,τι καὶ ἐγὼ ἐκέρδισα.

ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΚΑ

Ποντικὰ παραμύθια.

9. Τὸ βασιλόπουλον καὶ τὸ ὄψαριν.

(Ὁ βατσοῦκ, χωρίον Νικοπόλεως)

Ἐνὰν βασιλέαν¹ ἔντον² κακὰ³ καὶ

1. Τὸ τῶν Νικοπολιτῶν διαλεκτικὸν ἰδίωμα ἔχει ἐν τῇ τῶν ὀνομάτων ὀνομαστικῇ ἂντις. — 2. ἐγένετο. — 3. περίφρασις = κατένευεν.

κόλτσεν¹ τὸ παιδί κεν² ὅσον ja-
ρόν. Καὶ ἐδῆξεν³ τὸ παιδί καὶ ἔκ
ην ἵκτρον. Ὁ βασιλέαν ἤκσεν⁴, ὅσῃν
ἀλασσαν ἀπέσ' ἐν ἑναν ὀφάριν νὰ ἴλα-
ώνη ἄτον⁵. Ἐστειλεν τὸ παιδί κεν
ἀπιάν' τὴν φάριν καὶ νὰ φέρῃ ἄ'. Ἐ-
ῆξεν τὸ παιδί ἐσυρεν τὸ τὸριν⁶ καὶ ἐ-
πίασεν τὴν φάριν ἐτέρεσεν, ἑναν ἔμμορ-
ρον ὀφάριν, καὶ ἐφῆκέν⁷ ἄ'. Ἦκσεν
ὁ βασιλέαν ἀτὸ καὶ ἐπονέθεν⁸ καὶ ἐ-
κόρδωξεν⁹ τὸ παιδί κεν. Ἐδῆξεν τὸ
βασιλόπουλον ὅσον κόσμον¹⁰ καὶ ἐ-
πίασεν ἑναν δοῦλον καὶ ἐκεῖ ἐστέκουσιν.
Ἐγόραζαν φαγία καὶ ἔτρωγαν, καὶ
τὰλλα ἐπολέσκειν¹¹ τὸν δοῦλον νὰ
δοῖ ἄτα τ' ἐφτωχοῦς. Ἐδῆξεν ὁ δοῦ-
λὸν κεν ἐπούλεσέν ἄτα καὶ τὸ βασι-
λόπουλον ἐκόρδωξεν τὸν δοῦλον ἐκεῖ-
νον. Ἐδῆξεν ὅσον ἄλλο κόσμον, καὶ ἐκεῖ
ἐπίασεν ἑναν ἄλλον δοῦλον καὶ ἐκεῖνός
πα' ἡαβού¹² ἐποῖγεν¹³. ἐκόρδωξεν καὶ ἐ-
κεῖνον. Ὅσον ἐπάγεινεν ὅσῃς στρά-

ταν, ὅσῃ ὀάλασσας τὴν νάκρην εἶδεν
ἑναν ἄνθρωπον φτωχόν, καὶ ὁ φτωχὸν
εἶπεν « ἐμὲν δοῦλον πίασον » καὶ τὸ
βασιλόπουλον ἐπίασέν αὐτὸν δοῦλον.
Ἐδῆξεν ἐκάτσεν ὅσον ὁ δῆαν, καὶ
ἔστειλεν τὸν δοῦλον ὅσοι ψωμοὶ τὰ-
γοράσιμον. Ἦκσεν ψωμία καὶ ἐξα-
(γ)αν. Τὰλλα ἔστειλεν τὸν δοῦλον
νὰ δοῖ ὅσοι φτωχοῦς καὶ ἄτὸς ἐδῆ-
ξεν καὶ ἐδῶκέν ἄτα ὅσοι φτωχοῦς.
Τότε τὸ παιδί τοῦ βασιλέα εἶπεν
« ἄταν¹⁴ ἐν τ' ἐμὸν ὁ δοῦλον. » Ὅσον
ἐπάγεινεν ὅσῃς στράταν, ἐβράδύσεν.
Ἐπῆγαν ὅσον ἑνα χάνιν, καὶ ὅσον
χάνιν ἀπέσ' ἡῦραν ἑνα κουτὶν φιλι-
ρία¹⁵ καὶ ἐπῆραν ἄτα. Ἐτκῶθην ἐδῆ-
ξεν ὅσον βασιλέαν τοῦ τόπου, καὶ ἐ-
ποῖκέν αὐτὸς δοῦλους. Ὁ δοῦλον τοῦ βα-
σιλέα εἶπεν τὸν βασιλέαν πῶς ὁ σύν-
τροφὸν κεν βασιλόπουλον ἔτον. Ὁ βα-
σιλέαν εἶχεν ἑναν κορίτσιν, καὶ ὅσῃ-
ναν¹⁶ καὶ ἂν ἐδοῖνέν ἂ, τὸ παιδί ἐπο-
θάνενεν. Ἐτῆγκεν¹⁷ ὅσῃς γνώμην κεν
νὰ δοῖ τὸ βασιλόπουλον τὸ κορίτσκιν,
καὶ ἐδῶκέν ἄ'. Τῇ βραδύνῃ, ποῦ ἔχ¹⁸
ἐκεῖνταν ἐν τῷ μαν, ἐσῆγκέν ἄτα ὅσον
ὁ δῆαν καὶ ὁ δοῦλον τοῖ παιδοὶ ἐσῆξεν

1. ἀπέλυσε, ἐπεμψεν. — 2. ἀντὶ τὸ ἐν =
του· πληθ. κουν' κεῖται δὲ τὸ ἐν ἀντὶ τοῦ τ
ἀρχαιοπρεπῶς· ἀλλαχοῦ πλείω. — 3. ἐπο-
ρεῦθη. — 4. ἤκουσεν. — 5. ὡς περ τὸ ἰαί-
νω σημαίνει θεραπεύω καὶ φαιδρύν-
ω, οὕτω καὶ τὸ ἰαρώνω παρὰ τὸ ἰλα-
ρὸς σημαίνει παρ' ἡμῖν τὸ θεραπεύω.
— 6. δίκτυον, ἀμφίβληστρον· ἴσως ἢ λ.
τουρκ. — 7. ἀφῆκεν. — 8. ἐλυπήθη. — 9.
ἀπεδίωξεν. — 10. ἂ. τὸ πᾶν· β'. ἡ γῆ· γ'.
πόλις (ὡς ἐνταῦθα). — 11. παρατ. τοῦ ἀ-
πολέω = ἀπολύω, ἔω, καταλείπω.
— 12. οὕτω· κἂν τῇ Ζενδικῇ αὐα μόριον
δεικτικόν, ἐξ οὗ μετὰ τοῦ δεικτικοῦ ἄρθρου
ἡ αὐτὸς (ἄφᾶτος, ἀφύτος) καὶ οὗτος.

1. ἡ νεγκεν, ἀνευ ἀναδιπλώσεως· πα-
ρ' ἡμῖν δ' ἀναυξήτως ἔγχευ. — 2. παρὰ τὸ
δεικτ. μόριον ἂ καὶ τὸ δεικτ. ἄρθρον τᾶν·
σημαίνει δὲ οὗ τὸς· καὶ τὸ παρὰ τοῖς ἀρ-
χαίοις δὲ ὦ τᾶν (ἢ κατ' ἄλλους τᾶν) =
ὦ οὗτος· πρβλ. ρωσσ. ἐ το τ τ' λέγουσι δὲ
καὶ τᾶν. — 3. φλωρία. — 4. εἰς τί-
να ν' = εἰς ὅτι νὰ· ἀλλαχοῦ πλείω. —
5. δωρ. ἀντὶ θᾶ, ὡς πάλιν δωρ. ἀργ. ὄρνι-

ἀν τὰμά κουν. "Ὅσον¹ ἔτρωγαν καὶ ἔπι-
ναν, ἐξῆρ' ἐν ἄστοι κορίτσοι τὸ στόμαν
ἕναν σκορπός· ὁ δοῦλον ἐντόκεν ἐ-
σχόττειν τὸς σκορπόν. "Ὅσον ἔτρω-
γαν καὶ ἔπιναν, ἐξῆρ' ἄλλ' ἕναν·
ἐντόκεν ἐ(γ)εῖνό πα' ἐσχόττειν. Σωστά
ἐννέα σκορποὺς ἐσχόττειν. Καὶ ἀκεῖ²
σερᾶντ' ἡμέραις ἐποίησαν γάμον, καὶ ἄς
ὀλίγα χρόνια ὕστερα ἐδοῦσαν πάλ'
ἄσος κόσμον κουν· καὶ ὅσον ἐπάγειναν
ἄσῃ θάλασσας τὴν νάκραν, ὁ δοῦλον
ἐντον ὀψάριν καὶ ἐσῆρ' ἐν ἄσῃ
θάλασσαν. "Ἔτον ἐγεῖνο, τὸ³ ἐπία-
σεν καὶ ἐπέλεκεν.

10. Τοῦ ψεύτα τὸ παιδίον.

(Ἰδιώμα τῶν χωρίων Κερασσοῦντος).

"Ἔταν δίσσ⁴ ψευτή⁵. "Ὁ εἷς εἶπεν
« ἄς πάγω εὐρήκω τὸν ἄλλον τὸμ
ψευτεν· ἐγὼ ἐξέρω, ἄς ἐκεῖνον πλέα⁶
φέμματα λέ(γ)ω. » Ἐπῆ(γ)εν εὗρεν
τῶσπιν ἄτ', καὶ ἐκεῖ ἔκ' ἔτον ἄλλος ὁ
ψευτες. Εὗρεν τὸ παιδόπον⁷ τοῦ ψεύ-
τα καὶ ἐρώτεσέν ἄτο· « Ὁ τριατῆς⁸
σ' μέρ⁹ ἕν; » Εἶπέν ἄτον καὶ ἐκεῖνο·

1. φαίνεται σημαῖνον: ἐν φ. — 2. ἀντὶ ἄ-
π' ἐκεῖ = μετὰ ταῦτα. — 3. = ὁ· προφέ-
ρεται δὲ σκληρότερον ὡς τὸ λατιν. l.

4. ὡς παρὰ ποιηταῖς τὸ δίσσ οἰ = δύο. —
5. προπερισπῶ ὡσαῖολ. = ψεύται. — 6. πλείω,
περισσότερα. — 7. ἐν Οἰνύχῃ χρῶνται πληρε-
στέρα τῇ ὑποκοριστικῇ ταύτῃ καταλήξει λέ-
γοντες παιδόπλον κ. τ. λ. ἀμφοτέραι δὲ προ-
ῆλθον κατὰ συγκοπὴν ἐκ τῆς καταλ. ποῦ-
λον. Πληρεστέρα δ' ἀπαντᾷ παρ' ἡμῖν μὲ-
νον ἐν τῷ χαλκοποῦλιν. — 8. πατήρ·
παρὰ τοῖς ἀρχ. ποιηταῖς ἀπαντᾷ ἡ κλητ.
τέτατα· ἐν Νικοπόλει λέγουσι ταττα. —
9. ἡ αὐτὴ ποῦ μέρας = ποῦ.

« Οὐρανὸν ἐτσερεῖγεν¹, καὶ ὁ κύρημ μ'
ἐπῆρεν βελόν' καὶ ράμμα καὶ ἐπῆγεν
νά παλαγών² τὸν οὐρανόν. » Ἐνοῦν-
τσεν³ ὁ ψευτες· « Τὸ μωρόν ἄτ' οὖν-
ταν⁴ ἐξέρ' ἄτοσα φέμματα, ὁ κύρς
ἄτ πόσον θὰ ἐξέρ'! » καὶ ἐφέκεν καὶ ἐ-
δέβεν πλάν.⁵

I. F. B.

ΔΙΗΓΗΜΑ

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΒΟΣΚΟΣ

(Συνέχ. "Ἰδε προηγ. φύλλ.)

Γ'. Ἡ ἀγορά τῶν ἵππων.

Τὴν κυριακὴν λοιπὸν τὸ πρωῒ, ἀφοῦ ἐ-
φόρεσεν ἐν ὥραϊον κυανοῦν ἐπανωφόριον,
ἕνα πῖλον ἀπὸ μαύρην τσόχαν εἰς τὴν κε-
φαλὴν, καὶ εἰς τοὺς πόδας σανδάλια και-
νούρια, ἐπῆρε τὸν δρόμον τοῦ πρὸς τὸ
Ποντιῶ σφυρίζων καὶ κτυπῶν ἀπὸ και-
ρὸν εἰς καιρὸν τὰ εἴκοσι πέντε λουδοβί-
κια, ἀφ' ἐνὸς μὲν διὰ τὰ θεβριωτῆ, ὅτι
δὲν τοῦ τὰ ἐκλεψε κανεῖς ἀπὸ τὸ θυλάκιόν
του, ἀφ' ἐτέρου δὲ διὰ τὴν εὐχαρίστησιν,
τὴν ὁποίαν εὗρισκε λέγων· « ἔχω λί-
ραις. » Ἐπεριπάτει δὲ ὑπερηφάνως, τρί-
ζων ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν τὸ μαστίγιόν

1. διερράγη (ἐπὶ ὑφάσματος)· ἐτυμολογῶν
τέως παρὰ τὸ ἐκρήσσω ἔγραφον ἔσερ-
ρήζω· ἀλλ' ἤδη ἀναγινώσκω παρ' Ἡσυ-
χίω « ἀμφερείξεταί· » περισχισθήσε-
ται· ἴσως οὖν ὀρθότερον παρὰ τὸ ἐξερεί-
ζω. — 2. κυρίως· συρράπτω τὸ διερρωγὸς
παλαιόν· ἐν γένει δὲ συρράπτω. — 3. ἀόρ-
τοῦ νοοῦνίζω = διανοοῦμαι, σκοποῦμαι.
— 4. ὅτε, ὅταν. — 5. περίφρ. = ἀ-
πῆλθεν.

του, τὸ ὁποῖον ἐφρόντισε νὰ λάβῃ μαζὺ του, διὰ νὰ πιστεῦῃ καὶ ὁ ἴδιος ὅτι εἶναι ἱππότης.

Ἐν τούτοις, ἐπειδὴ εἰς τὸν δρόμον του ἀπήντησε πολλοὺς μὲ ὄχι τὸσον καλὴν φυσιογνωμίαν, περιεμαζεύθη ὀλίγον, φοβούμενος μήπως τὸν κλέψωσιν. Ἦρχισε νὰ αἰσθάνηται τὴν εὐθύνην, τὴν ὁποῖαν ἀνέλαβε, καὶ νὰ καταλαμβάνῃ τὰς δυσκολίας τῆς περιουσίας. Τέλος πάντων ἔφθασε χωρὶς κανέν δυσάρεστον εἰς Ποντιβὺ, καὶ διευθύνθη πρὸς τὴν πλατεῖαν, ὅπου συνήθως γίνεται ἡ ἀγορὰ τῶν ἵππων. Ἐκεῖ διέτριψεν ἡμίσειαν ὥραν μὲ ὕψος ἀνθρώπου σοβαροῦ, καὶ παρετήρησε τοὺς διαφόρους ἵππους, οἱ ὁποῖοι τρώγοντες ὀλίγον ἄχυρον μέσα εἰς τὸν κάδδον, ἐπρόσμενον, κτυπῶντες τοὺς πόδας των, νὰ τοὺς ἀγοράσωσιν. Ἀπεφάσισε λοιπὸν ν' ἀγοράσῃ ἓνα καστανόχρουν ἵππον μὲ ὠραίαν χαίτην, ὁ ὁποῖος ἐφαίνετο, ὅτι ἠδύνατο μὲ περισσοτέραν ὑπομονὴν παρὰ πάντα ἄλλον νὰ ὑποφέρῃ τὰ κεντήματα τῶν ἀλογομυῶν. Διὰ νὰ δείξῃ δὲ ἀκόμη τὴν ἐπιστήμην του, ὅτι γνωρίζει ἀπὸ ἀλογα, καὶ νὰ βεβαιωθῇ περὶ τῆς ἐκλογῆς του, ἐπλησίασεν εἰς τὸ ζῶον, ἐγύρισεν ὀλόγουρά του, τὸ ἐθώπευσε μὲ τὴν χεῖρα, καὶ τὸ παρετήρησε παντοῦ. Ὁ ἔμπορος, ὁ ὁποῖος κατ' ἀρχὰς ἐπρόσεξεν εἰς αὐτὸν, βλέπων ἐπὶ τέλους τὸ σοβαρὸν τοῦ ὕψος καὶ τὸν περίεργον ἀφθαλμόν του, τοῦ ἐφώναξεν ἀπὸ τὸν τόπον του μὲ ἀδιαφορίαν.

— Λοιπὸν! παλικάρη μου, σοῦ ἀρέσει;

— Αὐτὸ στέκεται 'ς τὴν ἀξίαν, εἶπεν ἀπαθῶς ὁ μικρὸς θοσκός.

Ἦς τὴν ἀξίαν! ὦ! ὦ! εἶσαι λοιπὸν πολὺ πλούσιος.

— Ὅσον διὰ νὰ τὸ ἀγοράσω εἶμαι πολὺ πλούσιος.

— Τωόντι! ἐπανέλαθεν ὁ ἔμπορος μὲ περιπαικτικὸν τρόπον.

— Ἄς ἴδωμεν λοιπὸν! εἶπεν ὁ Παῦλος; σοβαρῶς πόσα θέλεις;

— Λόγον τιμῆς! ἐφώναξεν ὁ ἔμπορος; στρεφόμενος δὲ πρὸς τοὺς συντρόφους του καὶ γελῶν μὲ ὅλην του τὴν δύναμιν εἶπε: Μὲ τί σοβαρότητα σοῦ ὁμιλεῖ ὁ διαβολάκος! νομίζεις ὅτι εἶναι παλαιὸς μεταπρίτης. . . . Παιδί μου, εἶπε πάλιν ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν Παῦλον, ὅταν θὰ ἔχῃς δέκα ἔτη ἀκόμη 'ς τὴν πλάτην σου, καὶ εἴκοσι λουδοβίκια εἰς τὸ θυλάκιόν σου, τότε ἔρχεσαι ἐδῶ καὶ τὰ λέγομεν.

— Εἴκοσι λουδοβίκια! ἀπεκρίθη ἡσύχως ὁ Παῦλος, ὁ ὁποῖος ἤθελε νὰ εἰκονομήσῃ τὰ χρήματα τοῦ προστατευομένου του· δὲν εἶνε βέβαια ἡ τελευταία τιμὴ του, δὲν εἶναι ἀλήθεια;

— Τὰ ἔχει! ἐπανέλαθεν ὁ ἱππέμπορος γελῶν ἀκόμη περισσότερον. Τωόντι, βλέπω ὅτι ἔχεις κλίσιν εἰς τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο. Ἀλλὰ διὰ νὰ τὸ μετέλθῃς, πρέπει τοῦλάχιστον νὰ προσμένῃς ἕως οὗ κάμνης γένεια. Τώρα ὅμως πῆγαινε νὰ παίξῃς τὴν τυφλομυῖαν μὲ τοὺς συντρόφους σου.

— Σοῦ δίδω δεκάσκιω λουδοβίκια, ἀπεκρίθη ὁ Παῦλος μὲ ἀτάραχον ψυχρότητα.

— Ἔτσι αἰ; εἶπε μὲ χονδροτέραν φωνὴν ὁ ἔμπορος, ὁ ὁποῖος ἤρχισε νὰ ἀνησυχῇ· δὲν μ' ἀρέσει ν' ἀστειεύωμαι περισσότερον.

— Ἀποφάσισε λοιπὸν! εἶπε γελῶν ἄλλος τις, καὶ ἄς μᾶς δείξῃ τὰ χρήματά του.

— Τωόντι, ἐπανελάθεν ἄλλος· ὃς μᾶς δείξῃ τὰ χρήματά του.

— Καλὰ! ἡ συμφωνία ἐτελείωσεν, εἶπεν εὐθύμως ὁ ἔμπορος· πλήρωσε λοιπὸν καὶ πάρε τὸν ἵππον.

Οἱ ἄλλοι ἔμποροι, οἱ ὅποιοι ἤκουον αὐτὸν τὸν διάλογον, διεσκέδαζον πολὺ μὲ τὴν σοβαρότητα τοῦ μικροῦ βοσκοῦ, ὃ ὁποῖος ἔθετε τὴν χεῖρα εἰς τὸ θυλάκιόν του διὰ νὰ ζητήσῃ τὸ ζητούμενον ποσὸν τῶν χρημάτων· ἐξέβαλε λοιπὸν τὸ μανδύλιόν του, εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ὁποίου τὰ εἶχε δεμένα εἰς μέγαν κόμβον. Τὸν ἔλυσε προφυλακτικᾷ, καὶ τὰ χρυσᾶ νομίσματα ἐφάνησαν ἀστράπτοντα εἰς τὸν ἥλιον.

Εἰς τὴν θεάν ταύτην κραυγὴ ἐκπλήξεως ἐξέφυγεν ἀπὸ τὰ στόματα πάντων, καὶ ἡ ἐκπληξίς αὐτῇ ἦτο τόσον μεγαλειτέρα, καθ' ὅσον εἰς τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον ἦσαν σπανιώτατα. Ὁ ἱππέμπορος, εἰς τὸν ὁποῖον ἐλάλει ὁ Παῦλος, βλέπων ὅτι ἡ πρότασίς του ἔγεινεν εὐθὺς παραδεκτὴ, ἐτέντωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα ἔχασκε. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ὁ Παῦλος ἐμέτρα ἐν πρὸς ἐν τὰ δεκαοκτὼ χρυσᾶ νομίσματα, καὶ τὰ ἔδωκεν εἰς τὸν ἔμπορον. Ἀλλ' οὗτος, ἂν καὶ ἄπληστος, δὲν ἐτόλμησε νὰ τὰ δεχθῇ ἐνώπιον ὄλων τῶν ἐκεῖ παρευρισκομένων. Μία τύσον μεγάλη προσότης χρημάτων εἰς τὰς χεῖρας ἐνὸς παιδίου ἦτο πρᾶγμα πολὺ παράδοξον, καὶ ἐπομένως δὲν ἦτο δυνατόν νὰ μὴ διεγείρῃ μεγάλης ὑποψίας ἐναντίον ἐκείνου, ὃ ὁποῖος ἤθελε τὰ λάβει.

— Τί σέ μέλλει; ἀπεκρίθη ὁ Παῦλος. Εἶπες, ὅτι ἡ συμφωνία εἶναι τελειωμένη·

— Μοῦ φαίνεσαι πολὺ ἀποφασιστικὸς, παιδί μου, εἶπεν ἄλλος τις, ἀναλόγως τῆς ἡλικίας σου.

— Πόθεν εἶσαι; ἐπανελάθε πάλιν ἄλλος. Τί κάμνει ὁ πατήρ σου; αὐτὸς σέ ἔστειλε ν' ἀγοράσῃς τὸν ἵππον; Καὶ πῶς γίνεται νὰ ἔχῃ τόσον πολὺ χρυσίον;

Αἱ ἐρωτήσεις ἐπιπτον ὡς βροχὴ, καὶ μόλις ἔδιδον καιρὸν εἰς τὸ παιδίον ν' ἀποκριθῇ, καὶ ἤρχισαν ἤδη νὰ ψιθυρίζωσι τὴν λέξιν ἀκλέπτως. Τὸ δυστυχὲς παιδίον κατεκοκκίνισεν ἀπὸ τὴν ἐντροπὴν του, καὶ ἐπειδὴ ἦτο ἀθῶον καὶ ἀπλοῦν, δὲν ἐσυλλογίσθη διόλου τὸ ἐμπόδιον τοῦτο, καὶ ἡ ταραχὴ του ἐγένετο ἀφορμὴ νὰ ἐπιβεβαιουῖται ἡ τρομερὰ ὑποψία, ἡ ὁποία ὑπῆρχε δι' αὐτό. Μετ' ὀλίγον τοῦ εἶπον φανερά, ὅτι ἔκλεψε τὰ χρήματα ἐκεῖνα.

— Ἄς τὸν ψάξωμε! ἐφώναξε κάποιος, ἔχει καὶ ἄλλα ἐπάνω του.

Ἡ λέξις αὕτη ἔκαμε τὸν Παῦλον ν' ἀναπηδήσῃ, καὶ τοῦ ἀπέδωκεν ὅλην τὴν σταθερότητά του. Ἐξέβαλεν εὐθὺς τὸ ἐπανωφόριόν του, τὸ κάλυμμά του καὶ αὐτὰ ἀκόμῃ τὰ σανδάλιά του, τὰ ὁποῖα παρέδωκεν εἰς τοὺς κατηγόρους του, καὶ ἔβγαλεν ἔξω τὰ θυλάκιά του ἐμπροσθεν ὄλων.

Ἐν τούτοις ἡ σκηνὴ αὕτη ἐπεσώρευσε πολλοὺς διαβάτας, καὶ πλῆθος ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ἐστέκοντο εἰς τὴν ἀγορὰν· ἐπέφερον διαφόρους σκέψεις διὰ τὰ χρήματα, καὶ ὅλοι σχεδὸν ἐσυμφώνουν, ὅτι ἦσαν κλεμμένα. Ὁ μικρὸς βοσκὸς ἀγανακτῶν καὶ ἐντρεπόμενος διὰ τὴν ἀδικίαν ταύτην, ἔμενεν ἄφωνος.

— Ἄς τὸν παραδώσωσιν εἰς τὴν ἀστυνομίαν! ἀνέκραξεν ἐπὶ τέλους εἷς.

ρρευρισκόμενοι· εἰς τὴν φυλακὴν ὁ κλέπτῃς!

Παρευθὺς τὸν ἔστυραν εἰς τὴν Δημαρχίαν, ὅπου εἰ ἐκεῖ παρευρισκόμενοι κλητῆρες ἔλαβον διαταγὴν νὰ τὸν φυλάττωσιν, ἕως οὗ ἀνακριθῇ ἀπὸ τὸν ὑπάλληλον τῆς κυβερνήσεως. Δὲν ἔδειξε καμμίαν δυσκολίαν, ὅτε τὸν ὑπήγαγον, οὐδὲ ἀπεκρίνατο διόλου διὰ τὰς ὕβρεις ἐκείνων εἰ ὅποιοι τὸν συνώδευον, καὶ ἐκ τῶν ὁποίων τινὲς ἔλεγον ἀστεϊσμοὺς θαναύσους καὶ ὕβριστικούς διὰ τὴν κλοπὴν ταύτην.

(Ἔπεται συνέχεια)

ΠΟΙΚΙΛΑ

Ὁ πληθυσμὸς τοῦ Λονδίνου αὐξάνει καταπληκτικῶς· τὰ ἑκατομμύρια πολλαπλασιάζονται. Οὐ πρὸ πολλῶν ἐτῶν εἰ κάτοικοι τῆς Ἀγγλικῆς πρωτευούσης ἀνῆρχοντο εἰς δύο μόνον ἑκατομμύρια, καὶ τοῦτο ἔθεωρεῖτο μέγα τι· ἐλέγετο δὲ ὅτι τὸ Πεκῖνον ἠδύνατο νὰ συγκριθῇ πρὸς τὸ Λονδῖνον ὡς πρὸς τὸν πληθυσμὸν, καίτοι ἡ πρωτεύουσα τοῦ Οὐρανίου κράτους ὡς πόλις Ἀσιατικὴ ἐκαλύπτετο ὑπὸ πέπλου ἀοριστίας, ἀμφιβολίας, ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν κατοίκων αὐτῆς. Καὶ νῦν ὁ πληθυσμὸς τοῦ Πεκίνου δὲν εἶναι ἀκριβῶς γνωστὸς, ἀλλὰ βέβαιον θεωρεῖται, ὅτι οὐδὲ εἰς τὸ ἐν καὶ ἡμισυ ἑκατομμύριον ἀνέρχεται, ἐν ᾧ ἐν τῇ ὁμιχλώδει πόλει τοῦ Ταμέσεως (τῷ Λονδίνῳ) τὰ δύο ἑκατομμύρια εὐρέθησαν αἴρωνης τρία κατὰ τὴν πρὸ δέκα μόλις ἐτῶν γενομένην ἀπογραφὴν. Μετὰ τινα δὲ χρόνον ἀνῆλθον εἰς τρία καὶ ἡμισυ. Οὐδεὶς ὅμως ἠδύνατο

ἀπογραφὴ θ' ἀπεδείκνυε τῆλικαύτην αὐξήσιν. Καὶ δὴ τανῦν κατοικῶσιν ἐν Λονδίνῳ 4, 788, 657 ψυχαί. Κράτος δόλοκληρον! Πολλοὶ ἡγεμόνες τῆς Εὐρώπης θὰ ἐθεώρουν ἑαυτοὺς λίαν εὐτυχεῖς, ἐὰν ἠδύναντο ν' ἀριθμῶσι τοσοῦτους ὑπηκόους. Ἡ τεραστία αὕτη αὐξήσις τοῦ πληθυσμοῦ τῆς πόλεως προέρχεται βεβαίως οὐχὶ μόνον ἐκ τῆς διαφορᾶς τῶν γεννήσεων πρὸς τοὺς θανάτους, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς προσελεύσεως πολλῶν Ἀγγλῶν ἐκ τῶν λοιπῶν μερῶν τῆς Ἀγγλίας ὡς καὶ πολλῶν ξένων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ.

(Κωνσταντινούπολις)

Ἀστεῖα.

— Κύριε ταμία, εἰς τὰ γράμματα 'ποῦ μοι ἐμετρήσατε ἔχετε ἐν λάθῳ ἐκ διακοσίων φράγκων.

— Τί;! κατόπιν δύο ὁλῶν ἡμερῶν μοι παρουσιάζετε λάθος! Τοιαύτην ἐνστίγνθ' ἀπετόλμα μόνον ἓνας . . . ἡλίθιος.

— Συγγνώμην, Κύριε· δὲν ἐγνώριζα ὅτι εἴσθε τόσον ἀκριβὴς . . . ὥστε δὲν μένει ἄλλο παρὰ νὰ κρατήσω τὰ διακόσια φράγκα, τὰ ὅποια κατὰ λάθος ἐκ περισσοῦ μοι ἐδώκατε.

Χαίρετε! Καὶ πάλιν συγγνώμην!

* *

Αἱ τελευταῖαι σπιγμαὶ τοκογλύρου.

— Τέκνον μου, τῷ λέγει ὁ ἱερεὺς, ζήτησον συγγνώμην παρὰ Θεοῦ.

— Καὶ διὰ τί;

— Διότι καθ' ὅλον σου τὸν βίον ἐδάνειζες πρὸς 9 τοῖς ἑκατόν.

— Ἄ μπά! τὸ 9 παρατηρούμενον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ φαίνεται 6.

Συμβουλή.

χρόνον νωπὰ, βύθισον αὐτὰ εἰς ἀσβεστό-
νερον περιέχον καὶ κιμωλίαν. Ἡ ὕλη αὐ-
τῇ προσκολλωμένη εἰς τοὺς πόρους τοῦ
κελύφους, σφραττίζει αὐτοὺς καὶ παρακω-
λύει τὴν ἐπενέργειαν τοῦ ἀέρος, τὴν φθεί-
ρουν τὰ ὡά. Ταῦτα τίθενται ἔπειτα
εἰς μέρος σκοτεινὸν καὶ διατηροῦνται νω-
πὰ ἐπὶ ἀόριστον χρόνον.

(Κόσμος)

ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ

— Τῇ παρελθούσῃ Κυριακῇ γενο-
μένης συνεδρίας τῶν μελῶν τοῦ ἐν-
ταῦθα Φιλεκπαιδευτικοῦ Συλλόγου
«Ξενοφώντος» ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ
Ἀντιπροέδρου κ. Γ. Χ" Π. Τζουλιάνου,
μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν πρακτικῶν
τῆς προηγουμένης συνεδρίας καὶ
διαφόρων πρὸς τὸν Σύλλογον ἐπι-
στολῶν ἀνεγνώσθη ὑπὸ μὲν Θεοδ.
Γραμματικοπούλου ἡ ἔκθεσις τῆς
Ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς, ὑπὸ δὲ Ἰω-
άνν. Παρχαρίδου ἡ εἰσήγησις τῆς ἐ-
πὶ τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ κανονισμοῦ
Ἐπιτροπῆς. Μετὰ ταῦτα γενομένης
συζητήσεως ἐπὶ τῶν τροποποιητέων
ἀρθρῶν τοῦ κανονισμοῦ, ἐπεψηφίσθη
ἡ τροποποίησις αὐτῶν.

Τελευταίον προέβησαν τὰ μέλη εἰς
τὴν ἐκλογὴν τῶν νέων ἀρχῶν τοῦ
Συλλόγου, καὶ ἐξελέγησαν κατὰ σχε-
τικὴν πλειονοψηφίαν Σύμβουλοι μὲν οἱ
κύριοι Θεοδόσιος Φουντόπουλος, Γεώρ-
γιος Δομνηνός, Γεώργιος Χ" Π. Τζου-
λιάδης, Σάββας Χ. Κούσης, Θεόδωρος
Χ" Ε. Γραμματικόπουλος, Ἰωάννης

δης, Ἰωάννης Γιαννηκαπάνης, Ἐπα-
μιν. Αὐγερινός, Ἀδαμάντιος Χ" Κ.
Ἐφραιμίδης, Ἰωάννης Α. Παρχαρί-
δης καὶ Νικόλαος Γιγαντίδης, Ἐπι-
μεληταὶ δὲ ἐκ τούτων διὰ δευτέρας
ψηφηφορίας οἱ κύριοι, Γεώργιος Χ" Π.
Τζουλιάνης Πρόεδρος, Γεώργιος Δομνη-
νός Ἀντιπρόεδρος, Ἰωάννης Γιαννηκα-
πάνης Γεν. Γραμματεὺς, Νικόλαος Γι-
γαντίδης Εἰδικὸς Γραμματεὺς, Ἰωάν-
νης Χ. Παπαδόπουλος Ταμίας καὶ Ἰω-
άννης Παρχαρίδης Βιβλιοφύλαξ.

— Προχθὲς ἔφθασεν ὁ Πρωτοσύγ-
γελος τοῦ Μητροπολίτου ἡμῶν αἰδεσ-
παπᾶ Ἰωάννης Ὀλύμπιος. Λέγεται
δ' ὅτι καὶ ἡ Α. Π. ὁ Μητροπολίτης
ἡμῶν λαβὼν ἤδη τὸ βεράτιον αὐτοῦ
ἀφικνεῖται ἐνταῦθα τῇ προσεχῇ ἐβδο-
μάδι.

— Μετὰ πολλῆς τῆς εὐχαριστή-
σεως ἐμάθομεν, ὅτι νέοι τινὲς συμ-
πολιταὶ ἡμῶν συνέστησαν ἀπὸ
τῆς 1ης Ἰανουαρίου Ἑταιρίαν, ἀπο-
τελουμένην ἐκ 30 μετόχων καὶ φέ-
ρουν τὸν τίτλον «Οἰκονομία». Καθὰ
ἐπληροφορήθημεν, σκοπὸς τῆς
Ἑταιρείας ταύτης εἶναι ὁ διὰ περιο-
δικῶν καταβολῶν ἐντὸς δύο ἐτῶν κα-
ταρτισμὸς κεφαλαίου ἐπαρκούντος
πρὸς ἔδρυσιν ἐμπορικοῦ καταστήματος.
Κανονισμὸς ἐπιψηφισθεὶς ὀρίζει τὰ ἀ-
φορῶντα τὴν διαχείρισιν τῶν κατα-
βαλλομένων μετοχῶν καὶ τὸν τρόπον
τῆς ἐκλογῆς καὶ τὰ καθήκοντα τῶν
διαχειριστῶν. Τὸ δὲ ποσὸν τῆς μετο-
χῆς ὥρίσθη εἰς ἐβδομαδιαίαν καταβο-
λὴν 5 γρ. καὶ εἰς τριμηνιαίαν ἰδαι-

Μανθάνοντες ὅτι οἱ μέτοχοι πάντες μετὰ ζήλου καὶ προθυμίας συμμορφοῦνται πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ καὶ τακτικῶς τὰς συνεισφοράς αὐτῶν καταβάλλουσιν, εὐχόμεθα νὰ μὴ ἐλαττωθῇ ὁ ζήλος αὐτῶν, ὅπως κατορθωθῇ ὁ σκοπὸς, ὃν προτίθενται.

— Τῇ παρελθούσῃ Παρασκευῇ ἐξ ἀποπληξίας ἐτελεύτησεν ἐννενηκοντοῦτις περίπου ἡ Χ" Ἑλισάβετ σύζυγος Σάββα Σαρῆ-Σαβδόγλου καὶ ἐκηδεύθη τῇ ἐπιούσῃ μεθ' ἱκανῆς μεγαλοπρεπείας κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν καὶ παραγγελίαν τοῦ ἐν Βακοῦ συμπολίτου ἡμῶν κ. Ἀχιλλέως Ἰ. Ἡλιούλου, οὗτινος τὸν πατέρα ἡ μακαρίτις εἶχεν υἱοθετήσῃ. Τῇ δὲ παρελθούσῃ Πέμπτῃ ἀπεβίωσεν ἐκ χρονίας νόσου τριακοντοῦτις περίπου ἡ Καλλιόπη, σύζυγος τοῦ κ. Γεωρ. Καρποζίδου.

ΠΑΡΕΡΓΑ

1. Αἶνιγμα.

Εἶμαι σύνθετόν τι σῶμα
ἐκ σιδήρου καὶ ἐκ ξύλου.
ἔχω ῥάχην, ἔχω στόμα.

Μὲ τὴν ῥάχην κοπανίζω,
μὲ τὸ στόμα γλύφω, σχίζω,
καὶ ὅ,τι θέλετε σᾶς κτίζω.

2. Αἶνιγμα.

Μὲ καλεῖς βοῶν εὐθύς
ἐν κινδύνῳ εὐρεθεῖς,
καὶ εἰς πᾶσαν ἐργασίαν

μάθε δὲ καὶ ὅτ' εἰμὶ
ὑπεράνθρωπος φωνή.

3. Αἶνιγμα.

Ἑλληνὶς γυνὴ ἀρχαία
μυθική, καὶ μὲν Ἑβραία
(εἴτε καὶ χριστιανή)
συζευχθεῖσαι ἄλλην μίαν
ἀπετέλεσαν κυρίαν
κατοικοῦσαν ἐν Εὐρώπῃ.
Ὁλοφύρεται ἡ πρώτη,
ὑποθέτει ἡ δευτέρα
καὶ συγχρόνως ἐκεῖ πέρα
κάτι δειχνοῖ ἡ προσφέρει,
καὶ ἀνδρὸς δὲν διαφέρει
πλὴν μικρὸν ἡ τελευταία,
δηλαδὴ ἡ Εὐρωπαϊά.

4. Λογοπαλγνιον.

Δύο καλὰ, θεία μῆλα ζυγίζουν 100 οἰκάδες. Εἶναι δυνατόν;

5. Λογόγριφος.

Ὡδὸν ὃς ἔχει ταῶ, τὰ πωλεῖ μὲ γάλα.

6. Γρίφος.

Κ λ λ 1 ' ' = ο (ἐντομον)

7. Γρίφος.

M M Ω Χ ω
P

Ι. ΙΙ.

Λύσεις τῶν ἐν τῷ 10 ᾧ τεύχει.

1. Ἄνεμος. — 2. Οὐρά λεία, Οὐράλια. —
3. Καφές. — 4. Ξ Δ = ξύλα. — 5. Ἄλε-
ξανδρος ὁ Μέγας.